

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Sponsalia incerta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

14. Vir non tenetur ducere feminam quæ simulabat se virginem aut divitem, eumque decepit ficta promissione extorquendo copulam. Similiter non tenetur ducere feminam malæ famæ, cum qua sub ficta matrimonii promissione copulam, habuit. Item vir qui flicte promisit, extorquendo copulam, non tenetur ducere feminam quæ est notabiliter impar nobilitate aut divitiis, si mulier sciebat disparitatem & inæqualitatem. Idem dic quando ambobus sunt pares genere, sed notabiliter impares divitiis. Imò adhuc non tenetur vir eam ducere quam decepit, etiamsi femina ignorabat inæqualitatem status. damnatum enim amissæ virginitatis non tanti æstimatur; nec conferendum est cum damno, quod pateretur vir longè superioris conditionis ducendo feminam multo inferiorem. *ibid. num. 5. & seq.*

15. Ad nihil tenetur vir qui vult ducere feminam cui flicte promisit, sed parentes aut ipsa recusat: nam per virum non stat, ne promissio adimpleatur. *ibid. nu. 10.*

16. Femina ut plurimum non tenetur ducere virum, à quo extorsit copulam ficta promissione matrimonii. *ib. n. 11.*

17. Qui dubitat an promiserit, vel an verba contineant promissionem, non tenetur stare sponsalibus, si dubium adhuc perseverat post factam diligentiam ad cognoscendam veritatem. *ibid. num. 12.*

18. Qui promisit seu sponsalia contraxit, tenetur stare promissioni seu sponsalibus, quando dubitat utram promiserit animo se obligandi. Ratio est, quia actus præsumitur factus secundum suam naturam, nec ullus præsumitur dicere quod non habet in mente. *ibid. n. 13.*

Sponsalia incerta.

19. Sponsalia incerta non sunt proprie & perfecte sponsalia. Nomine *incertorum sponsalium*, intellige ea quæ fiunt cum persona incerta & indeterminata, seu quæ fiunt cum pluribus sub disjunctione, ut quando Cajus promittit tribus vel quatuor filiabus Titii se unam illarum ducturum; & ipsæ similiter repromittunt. *ibid. punct. 3. n. 1. & 2.*

20. Sponsalia incerta redduntur certa & perfecta per determinationem & electionem promissoris, qua posita statim inducitur impedimentum publicæ honestatis post Concil. Trid. sess. 24. c. 1. *ibid. n. 3.*

21. Ex sponsalibus incertis confurgit obligatio adimplendi sponsalia, potestque aliquis compelli ad servandam promissionem. Verum si una ex illis quibus promisit, reneat, promissor non tenetur aliam ducere. *ibid. n. 4.*

22. Pater qui promisit Cajo unam ex quatuor filiabus suis, non tenetur aliam tradere, si interim Cajus copulam habeat cum una earum: est enim impedimentum affinitatis cum reliquis.

Neque pater qui Cajo promisit unam ex quatuor filiabus suis, tenetur alteram tradere, si Cajus unam à patre electam & oblatam respuat. *ibid. num. 5. & 6.*

23. Ætas septem annorum requiritur tam in masculo quam in femina, ad celebranda sponsalia; & celebrata ante septennium, sunt invalida, tam in foro externo quam interno; nisi adsit sufficiens usus rationis, & malitia suppleat ætatem. Imò sponsalia contracta, etiam post septennium, quando uterque sponsus, vel alter illorum nondum attingit usum rationis, sunt invalida. *ibid. punct. 4. n. 1. 2. 3. & 5.*

24. Contrahentes sponsalia ante septennium, peccant mortaliter; similiter impuberes contrahendo matrimonium ante pubertatem malitia non supplente ætatem. *ib. n. 6. & 7.*

25. Parentes, aut alii, v.g. tutores, consanguinei, &c. possunt contrahere sponsalia pro filiis qui nondum pervenerunt ad septennium; regulariter tamen non tenentur filii stare sponsalibus pro se contractis à parentibus, vel tutoribus, &c. nec ullatenus ad standum compellendi sunt. *ibid. n. 8. & 9.*

26. Ad validitatem matrimonii requiritur in masculo, ut annus decimus quartus moraliter sit completus: censent autem completus, quando duo vel tres dies deficiunt: in femina vero 12. anni sufficiunt; quia potentia generandi citius reperitur in feminis quam in viris. In casu necessitatis Episcopus dispensare potest circa ætatem. *ibid. n. 10. & seq.*

Sponsalium rescissio.

27. Obligatio in sponsalibus contracta cessat his de causis: Ob ingressum in religionem, ob votum simplex castitatis, aut sacrorum ordinum: ob ætatem, aut lapsum termini, aut discessum in longinquum; ob dolum, metum, aut matrimonium subsequens cum alia celebratum, aut impedimentum dirimens matrimonium: ob fornicationem supervenientem